

DE FÆLLES INITIATIVER

Gennem arbejdet med Landsbyplanerne er der tre punkter som de to landdistrikter ønsker at være fælles om at udvikle. Det er:

- Det rullende køkken (fællesspisning i landsbyerne)
- Fælles stiprojekt (her skal inddrages flere landdistrikter)
- Fælles markedsføring (her kan de to landdistrikter lære meget af hinanden og fortsat udveksle erfaringer)
- Fælles opfordring til at blive inspireret af Real Danias projekt Genanvend Gården

Et eksempel på en køkkenvogn.

De fælles initiativer er beskrevet først i denne plan, for at understrege vigtigheden af fællesskabet og vidensdeling.

Det rullende Køkken

Sønderballe og Enderupskov skal i fællesskab etablere et "rullende køkken", som bygger på, at der skal opbygges nye fællesskaber i de to landdistrikter.

Det rullende køkken skal bygges op omkring en ca. 5 meter lang trailer. I den ene ende af traileren skal der være et depot til stole og borde til 30 personer, og i den anden ende skal der være et mobilt køkken med service, gryder, komfur, køleskab, fryser m.m. Traileren giver mulighed for at køre ud til et hvilket som helst hus i området – og sætte gang i det sociale projekt "det rullende køkken" – en slags alternativ fællesspisning til steder, hvor der ikke er noget etableret samlingssted. Konceptet kan også bruges i en lade eller i et hvilket som helst lidt større lokale. Det rullende køkken må veje op til 1400 kg, da det skal være muligt at transportere det mellem Enderupskov og Sønderballe.

Fælles stiprojekt

De to landdistrikter ønsker at arbejde på at etablere en sti mellem de to landdistrikter. Stien skal ses som et fælles projekt, hvor også andre landdistrikter i Haderslev Kommune vil skulle involveres.

En sti mellem de to landdistrikter vil skabe en fysisk forbindelse mellem en række landdistrikter i kommunen og samtidig et symbol på fællesskabet landdistrikterne imellem.

Herudover vil et nyt stiprojekt dække lokale og turisternes behov for at komme rundt i landskabet til fods.

Fælles markedsføring

Markedsføring af området er af betydning både internt som information mellem områdets beboere og eksternt for at fastholde opmærksomheden på lokalsamfundene. Der er altså 2 niveauer i markedsføringen:

1: Markedsføring af området, så potentielle tilflyttere og besøgende bliver gjort opmærksom på lokalområdet.

2: Markedsføring af aktiviteter og arrangementer i lokalområdet, så lokale beboere derved bliver gjort opmærksom på aktiviteter og dermed får lyst til at deltage i dem. Et aktivt landdistrikt er med til at holde på de gode menneskelige ressourcer. Dvs. at en forskelligartet befolkningssammensætning bliver boende i landdistriktet.

Markedsføring af området

At markedsføre området udadtil kræver et forholdsvis stort ressourceapparat. Det første skridt er at finde ud af, hvilke målgrupper markedsføringen skal rettes mod. Derefter skal det undersøges med hvilke midler og kanaler, disse målgrupper kan nås. Målgruppen for denne markedsføring er potentielle tilflyttere og besøgende i form af f.eks. turister. Landdistrikterne ligger i en helt fantastisk natur, og dette er med til at gøre områderne attraktive for folk fra Haderslev, der ønsker at flytte lidt uden for byen. Boligpriserne er væsentlig lavere end i Haderslev by, hvilket også kan være en fordel i forbindelse med at tiltrække nye beboere til landsbyerne.

I markedsføringen skal der gøres opmærksom på det aktive landsbyliv, naturen, fællesskabet og muligheden for at leve det gode hverdagsliv. Det gælder således om at gøre potentielle tilflyttere opmærksomme på lokalsamfundenes kvaliteter. Dette kan gøres gennem flere kanaler, som eksempelvis ejendomsmæglere, turistkontorer, avisartikler, velkomstpakke til nytillflyttere, hjemmeside osv.

Markedsføring af arrangementer i området

Markedsføring af de lokale fællesskaber, aktiviteter og arrangementer skal rette sig mod landdistriktets beboere med informationer om aktiviteter i foreninger, skole og generelt. Den nuværende situation for Enderupskov er, at informationerne sendes ud i området på papirsedler. Disse sedler har det med at "forsvinde" i reklamestakken, hvilket gør det nødvendigt at tænke nyt.

Visionen på sigt er, at alle informationer når borgerne via elektronisk post. Men da ikke alle kan eller ønsker at modtage e-mails, er det også vigtigt at få informationerne ud på andre

måder. Det ville være ønskeligt at beboere kunne tilmelde sig til informationer via e-mail eller på papir, og at de som ønsker informationerne på papir kan få dem leveret. Samtidig kunne det være ønskeligt med en landsbyopslagstavle et centralt sted i Enderupskov.

For Sønderballes vedkommende findes en hjemmeside, www.soenderballe.dk, der siden foreningens start har fungeret fint. Til hjemmesiden er knyttet et nyhedsbrev, Sønderballe Tidende, der udkommer hver 14. dag. Medlemmer, der ikke har internetadgang, får tilsendt Sønderballe Tidende i papirudgave.

Genanvend Gården

Genanvend Gården er et formidlingsinitiativ fra Realdania, der gennemføres af Dansk Bygningsarv i samarbejde med Dansk Landbrugsrådgivning Landscentret. Initiativet bygger videre på Realdanias kampagne "Bevaringsværdige gårdejendomme - nye anvendelsesformer" fra 2003-2004, som samlede 234 kreative forslag til at gentænke bevaringsværdige gårde. Tiloversblevne landbrugsbygninger er både et problem for ejerne og for samfun-

det. For ejerne, fordi bygningerne ikke bidrager til driften og derfor ofte står og forfalder. Og for samfundet, fordi den store tomme bygningsmasse fylder i landskabet, udgør en uudnyttet ressource, og ofte ikke bidrager til forskønelser af landdistrikter. Det har medført et øget behov for at finde en alternativ brug og genanvendelse af bygninger på landet. Ny anvendelse af bygningerne kan skabe grundlag for, at ejerne har råd til at holde dem ved lige, bidrage til nyt liv på gården og skabe større ejerglæde. Også for omverden kan ny brug af de tidligere landbrugsbygninger have en positiv effekt. Real Dania har på hjemmesiden www.genanvendgaarden.dk allerede skitseret en række gode eksempler på, hvorledes tiloversblevne landbrugsbygninger anvendes til andre formål. Af vellykkede projekter kan nævnes fra jord til bord koncept, bed & breakfast, lokalt kulturelt samlingssted, kulinarisk oplevelsescenter, boliger med fælleshus, herberg, mølleri og bageri og museum. Disse projekter er værd at lade sig inspirere af. Når der skal tænkes fremtidig udvikling af de to landdistrikter.

Der skal arbejdes med at udbygge de lokale stier med en mere regional sti der forbinder de to landdistrikter.

De lokale ressourcer skal have udfoldelsesmulighed i de gamle gårde i de to landdistrikter.